

Arbeids- og inkluderingsdepartementet
Pb 8019 Dep
0030 OSLO

Deres referanse:
Vår referanse: 21/00369-10
Vår dato: 04.01.2022

Fellesorganisasjonen (FO)
Mariboegs gate 13
0183 Oslo

Postadresse:
Pb. 4693 Sofienberg
0506 Oslo

Telefon:
+47 919 19 916

E-post:
kontor@fo.no

Bankgiro: 9001.06.35674

Bankgiro kontingent:
9001.08.71394

Org.nr:
870 953 852 MVA

fo.no

Fellesorganisasjonen (FO)s krav til statsbudsjett 2023 til Arbeids- og inkluderingsdepartementet

FO er fagforeningen for sosialarbeidere. Vi organiserer over 32 000 barnevernspedagoger, sosionomer, vernepleiere og velferdsvitere. Våre medlemmer har bred kompetanse, reduserer forskjeller og bistår mennesker i vanskelige livssituasjoner. Uten våre medlemmers fagkunnskap vil sosiale og helsemessige problemer ramme langt flere og hardere.

FOs krav til statsbudsjett 2022:

- Bevilg midler og ressurser til helhetlig gjennomgang av NAV i tråd med anmodningsvedtak 905, 11. mai 2021.
- Bevilg midler til å videreføre økningen av varig tilrettelagt arbeid (VTA) med minimum 500 plasser, hvor hovedvekten av plassene er VTA-S plasser øremerket personer med utviklingshemming.
- Bevilg midler til forebygging og bekjempelse av vold og trusler om vold mot ansatte i helse-, omsorgs-, og sosialsektoren. Det må settes av ressurser til kartlegging, kontroll, oppfølging og veiledning i tråd med forskriften til AML 23A.
- Styrk trepartssamarbeidet. Inkluder og involver partsrepresentanter i offentlige utvalg, ekspertgrupper, arbeidsgrupper og andre fora hvor de har partsinteresser å ivareta.
- Fullfør foreslått oppjustering av fagforeningsfradraget.

Helhetlig gjennomgang av NAV

Etter at EØS-skandalen avdekket alvorlig svikt i NAVs fortolkningen av eget regelverk, har FO jobbet for en helhetlig gjennomgang av NAV. I forrige stortingsperiode fremmet Arbeiderpartiet Representantforslag 130 S (2020-2021) om et styrket NAV. Et enstemmig Storting stemte for å be «regjeringen fremme sak om en gjennomgang av utfordringer i Nav for å sikre at Nav yter gode tjenester til befolkningen.»

Hurdalsplattformen inneholder flere tiltak for å bedre kvaliteten i NAV, deriblant en tillitsreform i NAV. FO støtter tiltakene som foreslås, men vil advare mot å tegne kartet

før vi kjenner terrenget. Vi ber derfor om at det settes av midler til en helhetlig gjennomgang av NAV som ser på kompetansesammensetning, organisering, styringsform, samhandling og tilgjengelighet i tjenesten, og som ivaretar både de statlige og kommunale tjenestene i partnerskapet.

FOs krav:

- Bevilg midler og ressurser til helhetlig gjennomgang av NAV

Alle som kan og vil arbeide må få mulighet

Personer med behov for tilrettelegging og tiltak for å komme i arbeid, og beholde arbeidet, må sikres nødvendige tiltak. Personer med utviklingshemming deltar i svært liten grad i ordinært arbeidsliv. Økt deltakelse er et sterkt og effektivt virkemiddel for å skape et mer inkluderende samfunn. FN-konvensjonen (CRPD artikkel 27) slår fast at mennesker med nedsatt funksjonsevne har rett til arbeid på lik linje med andre. Staten må iverksette hensiktsmessige tiltak for å oppnå dette. FO mener ansvaret for arbeidsmarkedstiltak for personer med nedsatt funksjonsevne må forbli en statlig ordning.

Ifølge tall fra NAKU¹ er trenden for antall personer med utviklingshemming i arbeidsmarkedstiltak synkende mellom 2012- 2017. Tall fra ASVL² viser at mellom 8 av 10 av personer med utviklingshemming mellom 18 og 25 år står helt uten et tilbud. Ved utgangen av 2021 er det registrert ca. 12 000 VTA plasser. Blant disse plassene er det kun mellom 30 og 40 % som er tilbud til utviklingshemmede. Solbergregjeringen opprettet opp mot 300 nye VTA plasser, men av disse er bare ca. 6 av 10 plasser VTA-O plasser (plasser som sysselsetter i ordinære bedrifter). I denne ordningen er personer med utviklingshemming i svært liten grad prioritert og sysselsatt.

Hvert år går så mange som 800 -1000 personer med behov for ekstra tilrettelegging og oppfølging i arbeidsmarkedet ut av videregående skole eller tilsvarende. FO mener at 500 VTA plasser må opprettes årlig for å kunne dekke behovet for VTA-S (plasser i skjermede bedrifter).

FOs krav:

- Bevilg midler til å videreføre økningen av varig tilrettelagt arbeid (VTA) med minimum 500 plasser, og øremerk en andel av plassene til personer med utviklingshemming (VTA-S plasser)

Et trygt og velfungerende arbeidsliv for ansatte i helse-, omsorg- og sosialsektoren

Forebygge og bekjempe vold og trusler

Ifølge Statens arbeidsmiljøinstitutt (STAMI) er barnevernspedagoger, sosionomer og vernepleiere blant de yrkesgruppene som er mest utsatt for vold og trusler om vold.

Om lag 40% av FO sine medlemmer utsettes for vold og trusler en eller flere ganger i året. Regjeringen viser i forslag til statsbudsjett for 2022 til den FO-initierte rapporten fra Fafo «Vold og trusler – et stort arbeidsmiljøproblem i helse- og omsorgssektoren», og skriver at utdannede innen helse-, sosial- og idrettsfag er blant de mest utsatte for vold og trusler. Kvinner er gjennomgående mer utsatt enn menn.

¹ <https://naku.no/>

² <https://asvl.no/>

Gode arbeidsmiljøforhold er bærebjelken i et bærekraftig norsk arbeidsliv. Ansatte som har en arbeidshverdag som er preget av vold og trusler har ikke gode arbeidsmiljøforhold. Regjeringen må vise at de tar utfordringene knyttet til vold og trusler i arbeidslivet på alvor. FO ber om at det bevilges midler til forebygging og bekjempelse av vold og trusler om vold mot ansatte i helse-, omsorg- og sosialsektoren. Arbeidstilsynet må sikres ressurser til arbeidet med kontroll, oppfølging og veiledning på dette området.

Styrk trepartssamarbeidet

Trepartssamarbeidet blir framhevet som en suksessfaktor for et trygt og velfungerende arbeidsliv. Dette er positivt. Den norske modellen forutsetter gjensidig tillit og respekt mellom partene. FO forventer at regjeringen går foran som et godt eksempel og bidrar til å styrke trepartssamarbeidet gjennom at partsrepresentantene inkluderes og involveres i offentlige utvalg, ekspertgrupper, arbeidsgrupper og andre fora hvor de er part og har partsinteresser å ivareta.

Fullfør oppjustering av fagforeningsfradraget

Fagforeningsfradraget er et virkemiddel som bidrar til et forutsigbart og organisert arbeidsliv. En økning av fradraget vil styrke den norske modellen og bidra til et trygt og solidarisk arbeidsliv og ivaretagelse av arbeidstakernes interesser. Regjeringen har vedtatt å doble fagforeningsfradraget over en periode på to år. FO mener dette må gjøres parallelt med arbeidet med å styrke organisasjonsgraden og den norske modellen.

FOs krav:

- Bevilg midler til forebygging og bekjempelse av vold og trusler om vold mot ansatte i helse-, omsorgs, og sosialsektoren. Det må settes av ressurser til kartlegging, kontroll, oppfølging og veiledning.
- Styrk trepartssamarbeidet. Partsrepresentanter må inkluderes og involveres i offentlige utvalg, ekspertgrupper, arbeidsgrupper og andre fora hvor de er part og har partsinteresser å ivareta.
- Fullfør foreslått oppjustering av fagforeningsfradraget.

Med vennlig hilsen

Sign
Mimmi Kvisvik
Forbundsleder

Sign
Allis Aresdatter
Rådgiver